

BASINA VE KAMUOYUNA

Yaşam Alanlarımız Ortaktır: Şehirler Tüm Canlılarındır

Kentler ve Kırlar Ortak Ekosistemlerimizdir!

Şehirler; yalnızca insanların değil, tüm canlıların birlikte var olduğu ortak yaşam alanlarıdır. Şehir ve Bölge Planlama disiplini, yaşam alanlarını bütüncül bir ekosistem olarak kamu yararını, ekolojik bütünlüğü ve birlikte yaşamı esas alan bir anlayışla savunur. Bu nedenle şehirlerimize ilişkin her karar ve uygulamanın, hayvanlar ve bitkiler dahil olmak üzere tüm canlıların yaşam hakkını gözetten bütüncül bir yaklaşımla üretilmesi gerekmektedir.

2024 yılında 7527 sayılı Kanun ile 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nda yapılan değişikliklerin ardından, sokakta yaşayan hayvanların toplanmasına yönelik uygulamalar ülke genelinde yaygınlaşmıştır. Bu süreçte hayvanların yaşam alanlarından koparıldığı, kapalı alanlarda tutulduğu ve öldürülmelerine varan uygulamalara ilişkin haberler ve tanıklıklar kamuoyunda derin kaygı yaratmaktadır.

Sokakta yaşayan hayvanların toplatılmasının bir "başarı" olarak sunulması; çeşitli etkinlikler ve güvenlik gerekçeleriyle canlıların yaşam alanlarından uzaklaştırılmasını ve hatta katledilmesini meşrulaştıran yaklaşımı kabul etmiyoruz!

Anayasa'nın 56. maddesi, herkesin sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahip olduğunu hükme bağlamaktadır. Sağlıklı ve dengeli bir çevrenin kurulması ve korunması ise, ekolojik bütünlüğün ve bu bütünlüğün ayrılmaz unsurları olan tüm canlıların varlığının korunmasını gerektirir. Nitekim Anayasa Mahkemesi de hayvanların, varlıkları itibarıyla sağlıklı ve dengeli çevrenin unsurları olduğunu ifade etmiştir. Bu nedenle yaşam hakkını zedeleyen uygulamalar yalnızca hayvanları değil, şehirlerimizin ekolojik bütünlüğünü ve sağlıklı çevrede yaşama hakkını da tehdit etmektedir. Bu tablo; yıllardır etkin şekilde uygulanmayan kısırlaştırma politikalarının, denetlenmeyen üretim ve satış faaliyetlerinin, hayvanların terk edilmesinin ve merkezi idare ile yerel yönetimlerin kanundan doğan yükümlülüklerini yerine getirmemesinin doğrudan sonucudur. Kamu otoritelerinin ihmali ve eksik uygulamaları nedeniyle ortaya çıkan bu sorunun bedelinin, kendini savunamayan hayvanların yaşam hakkını ortadan kaldıracak uygulamalarla ödetilmesi kabul edilemez.

Çarpık kentleşme politikaları, düzensiz gelişen betona boğulmuş yapılı çevre, astronomik emsal artışlarına karşın kısıtlanan, talan edilen ve her türlü tahribata konu olan doğal alanlar şehirlerimizin güvensiz olmasının temel sebebidir. Şehirlerimizi güvenli hâle getirmenin yolu canlıları ortadan kaldırmak değil; şehircilik ve planlama ilkeleri doğrultusunda, bilimsel, kamusal ve hak temelli politikalar üretmektir.

Kent hakkı, doğanın ve tüm canlıların yaşam hakkından bağımsız düşünülemez. Şehirler; yalnızca insanların değil, birlikte yaşadığımız tüm canlıların ortak yaşam alanlarıdır. İnsanların güvenli ve sağlıklı bir çevrede yaşama hakkı ile diğer canlıların yaşam hakkını karşı karşıya getiren yaklaşımlar ne ekolojik bütünlüğü ne de kamusal yararı koruyabilir. Yaşam hakkı parçalanamaz bir bütündür; birlikte yaşam ise bir yaşamı diğerine üstün

tutmadan, yaşam alanlarımızı paylaştığımız tüm canlıların varlığını gözeten adil, bilimsel ve hak temelli politikalar geliştirmeyi gerektirir.

7527 sayılı Kanun sonrasında ortaya çıkan uygulamaların yaşam hakkı, kamu yararı ve şehircilik ile planlama ilkeleri doğrultusunda yeniden gözden geçirilmesini; gerekli yasal ve idari düzenlemelerin yaşam hakkını esas alacak biçimde hayata geçirilmesini talep ediyoruz.

TMMOB Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi olarak; merkezi idareyi ve yerel yönetimleri, yaşam hakkını, kamu yararını ve ekolojik bütünlüğü esas alan politikaları kararlılıkla hayata geçirmeye; etkin kısırlaştırma ve aşılama çalışmalarını yaygınlaştırmaya, üretim ve satışın etkin biçimde denetlenmesini sağlamaya ve terk edilmeyi önleyici mekanizmaları güçlendirmeye davet ediyoruz!

Saygılarımızla,

TMMOB Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi